

Alþingi
Umhverfis- og samgöngunefnd

Reykjavík, 10. október 2014

Varðar: frumvarp til laga um breytingu á umferðarlögum nr. 50/1987, 102. mál.

Samtök fjármálafyrirtækja (SFF) vísa til frumvarps til laga um breytingu á umferðarlögum nr. 50/1987. SFF telja að á heildina litið sé frumvarpið til bóta. Meðfylgjandi eru athugasemdir SFF.

Skráningar- og vátryggingarskylda

Með breytingum á hugtakinu „létt bifhjól“ leiðir að þau verða skráningarskyld skv. 1. mgr. 63. gr. umferðarlaga um skráningarskyldu bifhjóla og þar af leiðir að hin stranga (hlutlæga) fébótaábyrgð skv. 88. gr. laganna mun eftirleiðis hvíla á eigendum þeirra, sbr. 90. gr. Að auki verða bifhjólin vátryggingarskyld. SFF vilja vekja sérstaka athygli á því að í umferð er mikill fjöldi af óskráðum bifhjólum, svo sem vespum og öðrum ökutækjum, sem munu falla undir skilgreininguna á léttu bifhjóli og munu því þarfnast skráningar eftir lögleiðingu frumvarpsins. Engin leið er að vita hversu mikið af þessum ökutækjum er í umferð, og erfitt getur verið að fá þau öll í skráningu. SFF vilja leggja áherslu á að nægur tími sé gefinn til innleiðingar á ákvæðinu og kynningar á breytingunni til að koma í veg fyrir að bifhjólin séu óvátryggð í umferð, einkum í ljósi þeirrar ströngu bótaábyrgðar sem mun hvíla á eigendum þeirra.

a og b liðir 10. gr.

b. liður 10. gr. frumvarpsins gerir ráð fyrir að 2. málsl. 2. mgr. 71. gr. falli brott. Að mati SFF er um mjög jákvæða breytingu að ræða.

Frá fyrri frumvarpsdrögum sem hafa verið lögð fram á Alþingi hafa verið lagðar til breytingar á þessu ákvæði, þess efnis að ekki er lengur gerð sú krafa að öll börn undir 150 sm verði gert að sitja í þar til gerðum öryggis- og verndarbúnaði. Í athugasemdum með 10. gr. frumvarpsins segir að við nánari skoðun á tilskipun 91/671/EBE, eins og henni var breytt með tilskipun 2003/20/EB, þyki ljóst að með slíkum áskilnaði sé gengið lengra en nauðsynlegt sé samkvæmt tilskipuninni og því lögð til sú breyting, sbr. a. lið 10. gr. frumvarpsins, að miðað verði við 135 sm á hæð og í aftursæti.

Frumvarpið gerir ráð fyrir að 2. mgr. 71. gr. muni hljóða svo:

Ökumaður skal sjá um að í stað öryggisbeltis eða ásamt öryggisbelti noti barn viðurkenndan barnabílstól, beltispúða eða annan sérstakan öryggis- og verndarbúnað ætlaðan börnum lægri en 135 sm á hæð.

SFF leggjast gegn þeirri breytingu sem felst í a. lið 10. gr. þar sem hér er verið að gefa afslátt á öryggi barna í bílum. Ástæða þess að börn þurfa öryggisbúnað umfram bílbelti er m.a. sú að

mjaðmagrind barna ver innri líffæri í kviðarholi ekki eins vel og hún gerir hjá fullorðnum einstaklingum og því er mikilvægt að gæta þess að bílbeltið liggja ekki yfir kvið barnsins heldur læri. Með því að nota réttan öryggisbúnað þá er það tryggt að bílbelti bílsins sitji á réttum stað á líkama barnsins. Við ákveðna hæð og/eða kynþroska þá er mjaðmagrind barna farin að verja innri líffæri betur. Þá gætir öryggisbúnaður barna þess einnig að efra bílbeltið sitji á réttum stað, þ.e. við öxl þess. SFF leggja til að áfram verði miðað við 150 sm. SFF leggja til að a. liður 10. gr. verði látinn niður falla.

Við framleiðslu barnabílastóla í dag er miðað við þyngd barna í öryggisprófunum en ekki lengd. Viðmið umferðarlaga um hæð barna í tengslum við réttan öryggisbúnað gengur ekki upp út frá framleiðslu barnabílastóla, hvort sem miðað er við 135 sm eða 150 sm.

Framleiðendur barnabílastóla miða við þyngd barna við framleiðslu sína og öryggisprófanir. Barnabílastólar í dag eru ekki gerðir fyrir börn sem eru þyngrir en 36 kíló. Einhverjar líkur eru á því að barn sem er 135 sm eða 150 sm á hæð sé þyngra en 36 kíló. Með þessari lagabreytingu verður því til ómöguleiki á að framfylgja lögnum ef barn sem ekki hefur náð 135 cm hæð er þyngra en 36 kíló.

Samkvæmt löggjöf Evrópusambandsins er miðað við að börnum sem eru lægri en 150 sm sé skylt að nota viðurkenndan öryggisbúnað í bíl, þó ákveðnar heimildir séu fyrir aðildarríki til að gera undantekningar frá slíkum áskilnaði. En samkvæmt tilskipun nr. 2003/20/EB gilda þær reglur um börn sem eru jafnframt 36 kg eða léttari, sbr. 3 .gr. tilskipunarinnar. Enda er við framleiðslu og öryggisprófun á barnabílastólum miðað við þyngd barna.

Nauðsynlegt er að framangreint viðmið laganna þegar um öryggisbúnað barna í bílum er að ræða verði endurskoðað eða útfært á þann hátt að unnt sé að framfylgja því. SFF leggja til eftirfarandi breytingu á 10. gr. frumvarpsins:

Við 2. mgr. bætist „ og barnið sé jafnframt 36 kg eða léttara.“

Ákvæðið mun þá hljóða svona:

Ökumaður skal sjá um að í stað öryggisbeltis eða ásamt öryggisbelti noti barn viðurkenndan barnabílastól, beltispúða eða annan sérstakan öryggis- og verndarbúnað ætlaðan börnum lægri en 150 sm á hæð og barnið sé jafnframt 36 kg eða léttara.

Virðingarfyllst,
f.h. Samtaka fjármálafyrirtækja

Vigdís Halldórsdóttir, lögfræðingur

